

בעניין:

1. יגמור, ת"ז _____
תושבת ישראל

2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
– ע"ר 580163517

ע"י ב"כ עוה"ד מאיסא אבו סאלח – אבו עכר (מ"ר 52763) ו/או
דניאל שנהר (מ"ר 41065) ו/או בנימין אחסתרובה (מ"ר 58088)
ו/או נדיה דקה (מ"ר 66713) ו/או תהילה מאיר (מ"ר 71836) ו/או
אהרון מיילס קורמן (מ"ר 78484)

מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200

טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העותרות

- נ ג ד -

1. אלוף פיקוד הדרום

2. מתאם פעולות הממשלה בשטחים

3. מת"ק עזה

ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
רח' צלאח אל-דין 29, ירושלים

טל: 02-6466590; פקס: 02-6467011

המשיבים

עתירה למתן צו על תנאי

מוגשת בזאת עתירה למתן צו על תנאי, המופנה אל המשיבים ומורה להם לבוא וליתן טעם כדלקמן:

1. מדוע לא יתנו מענה מהיר ומיידי לפניית העותרות שמטבע הדברים הינה בעלת דחיפות גדולה ביותר, גם אחרי שעברו שלושה ימים ממועד הגשת הבקשה.
2. מדוע לא יתירו בדחיפות את יציאתה של העותרת 1 מישראל אל רצועת עזה, **על מנת שתוכל להתאבל על אביה, שהלך לעולמו ביום 11.12.2020**, ולעמוד לצד אמה ושאר בני משפחתה השכולים המתגוררים בעזה.

בקשה לקביעת דיון בהול

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת לקבוע מועד לדיון דחוף בעתירה ולהורות למשיבים לתת מענה ענייני לבקשת העותרת לצאת לרצועת עזה.

אביה של העותרת 1, מר _____ עקלוק, ת"ז _____, הלך לעולמו ביום שישי בלילה, 11.12.2020, ונקבר ביום שבת, 12.12.2020, ברצועת עזה. העותרת פנתה למחרת, ביום 13.12.2020, למשיבים, וביקשה להתיר את יציאתה המידית לרצועת עזה על מנת להתאבל כהלכה על אביה, אולם, עד רגע הגשת העתירה דן טרם ניתן מענה ענייני בכתב לפנייתה.

יצוין כי בעת הגשת הבקשה, פנתה נציגת העותרת 2 בשיחה טלפונית לרס"ן אמיר אבו ג'אנב, רמ"ד תיאום מטעם המשיב 3, והפנתה את תשומת לבו שמדובר בבקשה דחופה. רס"ן אבו ג'אנב ענה לה בעל פה, בלי לבחון את הבקשה, כי התשובה היא סירוב, אולם לא נשלחה תשובה בכתב. להלן נפרט.

העותרת תטען כי היא עומדת בקריטריונים שנקבעו על ידי המשיבים "בסטטוס ההרשאות בלתי מסווג לכניסת פלסטינים לישראל, למעברם בין אזור יהודה ושומרון לבין רצועת עזה וליציאתם לחו"ל", אשר קובע בפרק ב' סעיף 7 (ג)(1) (ב) כי יציאתם של ישראלים לרצועת עזה מותרת בעת הזו לצורך השתתפות בהלוויה של קרוב משפחה מדרגה ראשונה.

בנסיבות אלה, כל שעה שחולפת מבלי שניתן לעותרת להשתתף עם בני משפחתה בטקסי האבל, מעצימה את הפגיעה בעותרת, המצויה כעת, מטבע הדברים, במצב של שברון לב גמור. לאור כל האמור לעיל, כבוד בית המשפט מתבקש לקבוע מועד לדיון בהול בעתירה.

התשתית העובדתית

הצדדים

1. העותרת 1 היא תושבת ישראל, ילידת 1973, המתגוררת בירושלים עם משפחתה (להלן: **העותרת**).

2. אביה של העותרת, מר _____ עקלוק, ת"ז _____, (להלן: **האב**) הלך לעולמו ביום 11.12.2020 ברצועת עזה, והובא למנוחות ביום 12.12.2020.

העתק מתעודת הפטירה מצורף ומסומן ע/1;

העתק מהודעת הפטירה מבית החולים מצורף ומסומן ע/2;

העתק מתעודת הקבורה מצורף ומסומן ע/3.

3. העותרת 2 (להלן: **המוקד להגנת הפרט או המוקד**), היא עמותה הפועלת לקידום זכויות האדם בשטחים הכבושים.

4. המשיב 1 (להלן: **המשיב**), אלוף פיקוד הדרום, הוא בעל הסמכות להתיר את יציאתם של תושבי ישראל ואזרחיה לרצועת עזה ממדינת ישראל, השולטת מזה למעלה מחמישים ושתיים שנים בגבולותיה של רצועת עזה ובמעברים אליה.

5. המשיב 2 (להלן: **המתפ"ש**) הינו האחראי על יישום המדיניות האזרחית בשטחי יהודה ושומרון ורצועת עזה, ואמון על תיאום וקישור מול האוכלוסייה הפלסטינית ברצועת עזה.

6. המשיב 3 (להלן: **מת"ק עזה או המשיב 3**) הוא הממונה על יישום המדיניות האזרחית של ממשלת ישראל ברצועת עזה, לרבות הנפקת היתרי כניסה לרצועת עזה עבור אזרחי ישראל. בקשות להיתרים אלו מוגשות למשרד ישראלים במת"ק עזה (להלן: **משרד ישראלים**). המשיב 3 כפוף למשיב 2.

העותרת מבקשת לצאת לרצועת עזה על מנת להתאבל על אביה המנוח לצד בני משפחתה

המתגוררים ברצועה

7. כאמור, אביה של העותרת נפטר ביום 11.12.2020 בביתו ברצועת עזה, והגיע לבית החולים כשהוא ללא רוח חיים.

8. העותרת מבקשת לצאת לרצועת עזה על מנת להתאבל על המנוח ולתמוך באמה האלמנה ושאר בני משפחתה המתגוררים בעזה. משפחתה של העותרת ברצועת עזה מונה, בנוסף לאמה, שני אחים ושלוש אחיות, כולם תושבי רצועת עזה.

9. יצוין כי ע"פ סעיף 1 לצו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), תש"ף-2020 (להלן: **צו בריאות העם**), תושב החוזר, בין היתר, מרצועת עזה פטור מחובת בידוד עת חזרתו לישראל. אולם העותרת מוכנה לקבל על עצמה חובת הבידוד עם חזרתה לארץ, אם בית המשפט ימצא זאת לנכון.

מיצוי הליכים

10. כאמור לעיל, אביה של העותרת הלך לעולמו בביתו ביום שישי, 11.12.2020, בשעות הלילה, והגיע לבית החולים ללא רוח חיים. יום למחרת, קרי יום שבת, האב הובא למנוחות ברצועת עזה. העותרת שלא ידעה את נפשה מרוב צער, חיכתה עד ליום ראשון כדי לפנות בבקשה לצאת לרצועת עזה, על מנת שתוכל, לכל הפחות, להתאבל כהלכה על אביה.

11. העותרת נולדה ברצועת עזה וכל משפחת המוצא שלה נמצאת שם. עת החליטה להתחתן עם בחיר לבה בשנת 1989, ובלידת ברירה, העתיקה את מקום מגוריה לירושלים, מקום מגוריו של בעלה, כפי הנהוג בחברה הערבית. מאוחר יותר, ובשל הסגר שהוטל על רצועת עזה והחוקים שחוקקו המונעים מהעותרת לקיים חיי משפחה ברצועת עזה, היא נאלצה לבחור בחיי המשפחה האישיים על פני קיום חלק מחייה עם משפחתה המורחבת.

12. משך שנים עשרה שנה העותרת לא יכלה לפגוש את משפחתה ואת הוריה בשל הסגר המוטל על רצועת עזה. בעבר, היא ניסתה כמה פעמים לבקש אישור יציאה לעזה, אולם היא לא עמדה בקריטריונים המצומצמים ביותר ליציאת ישראלים לרצועה, הכוללים מחלה קשה או מוות של אחד מקרובי המשפחה בדרגה ראשונה.

13. מאז, העותרת לא פגשה את משפחתה, ולא היה ביכולתה לקיים את מצוות הטיפול בהוריה (מצווה הקיימת בדת האסלאם ובחברה הערבית בכלל).

14. כאמור, ביום 11.12.2020 האב הלך לעולמו. עת הגיעה הבשורה הכואבת לעותרת, היא לא יכלה להשתתף בהלוויה שכן האב נפטר ביום שישי בלילה והובא למנוחה ביום שבת 12.12.2020 (על פי דת האסלאם, כיבוד המת כרוך בהבאתו לקבורה במהירות האפשרית) – ימי מנוחה לכל רשויות המדינה. ואולם, עם קבלת הבשורה, ביקשה העותרת מבני משפחתה בעזה לשלוח לה את הודעת הפטירה ותעודת הפטירה על מנת שתוכל לפנות למשיבים ולהגיש בקשה בהתאם בהקדם האפשרי.

15. ביום ראשון ה-13.12.2020 קיבלה העותרת לידיה את תעודת הפטירה. באותו יום, פנה המוקד בשמה של העותרת למשיב 3, באמצעות משרד ישראלים במת"ק עזה, וביקש כי יציאתה של העותרת לרצועת עזה תותר בהקדם, על מנת שתוכל להתאבל על אביה, ולהיות לצד אמה ושאר בני משפחתה. לפנייה צורפו הודעת הפטירה ותעודת הפטירה.

העתק פניית המוקד מיום 13.12.2020 מצורף ומסומן ע/4.

16. מאחר שלא התקבל כל מענה מטעם המשיב, באותו יום פנתה נציגת המוקד בשיחה טלפונית לראש מדור תאום אזרחי, רס"ן אמיר אבו ג'אנב, אשר מסר לה שהתשובה לבקשה של העותרת היא סירוב, וכי אין לו חיילים שיכולים לעבור על המיילים ולאשר את קבלת המייל ולענות בכתב לבקשת העותרות. יודגש, כי התשובה שהתקבלה בעל פה מאת רמ"ד תאום נמסרה, כך נראה, ללא שהבקשה אובחנה.

17. ביום 15.12.2020 פנה המוקד שוב למשרד ישראלים, באמצעות הדואר האלקטרוני, העלה את תוכן השיחה שהתנהלה עם רס"ן אבו ג'אנב וביקש לקבל מענה ענייני בהקדם.

העתק מהודעת הדואר האלקטרוני מיום 15.12.2020 מצורף ומסומן ע/5.

18. באותו יום התקבלה הודעת דואר אלקטרוני, ממשרד ישראלים מטעם המשיב 3, בו התבקשו העותרות "לצרף הודעת פטירה באופן ברור וקריא"!

העתק מהודעת הדואר האלקטרוני ממשרד ישראלים מצורף ומסומן ע/6.

19. ביום 16.12.2020 ובהתאם לבקשת המשיבים, שלחו העותרות את הודעת הפטירה שוב, בהמשך התקבלה הודעת דוא"ל לפי הבקשה בטיפול!

העתק מהודעת הדוא"ל מיום 16.12.2020 מצורף ומסומן ע/7.

20. יצוין כי בקשתה של העותרת היא בקשה הומניטארית מהמדרגה הראשונה. זכותה של העותרת וחובתה גם כן להשתתף באבל על אביה. תקופת האבל נועדה כדי להביע צער על הפרדה הסופית מהמת. בדת האסלאם, הילדים והאישה של הנפטר הם שאמורים לקבל את התנחומים על הנפטר, במטרה להפחית את הצער שהם מרגישים.

21. העותרת אומנם בחרה להתחן רחוק ממשפחתה, אבל זכותה להיות נוכחת בטקסי האבלות ובימים הכי קשים לה ולמשפחתה. חובתה על פי דתה להיות חלק מהיושבים לקבל תנחומים ולהשתתף בטקסים.

22. העותרת תטען כי היא עומדת בקריטריונים אשר נקבעו על ידי המשיב, כפי שיוסבר להלן, ובנסיבות העניין, אי מתן מענה לבקשתה הדחופה ביותר של העותרת, דינו כדין הסירוב שנמסר בע"פ. על כן, בית המשפט מתבקש להורות למשיבים להתיר את יציאתה לרצועת עזה על מנת שתוכל להתאבל על אביה.

הטיעון המשפטי

בג"ץ 8510/20

23. לאחרונה, סוגיית היציאה לרצועת עזה לצורך השתתפות באבל על קרוב משפחה מדרגה ראשונה הובאה לפתחו של כבוד בית המשפט. העותר בבג"ץ 8510/20 **עצאם ברכה נ' שר הבטחון** (תלוי ועומד) ביקש לצאת לרצועת עזה לצורך השתתפות באבל על מות אמו. כפי שפורט בכתב העתירה, המשיבים סירבו לבקשתו של העותר בטענה כי נוכח התפרצות מגיפת הקורונה ולצורך שמירה על בריאות הציבור, יציאת ישראלים לרצועת עזה לצורך השתתפות בהלוויה אסורה.

24. מאוחר יותר, ולמרות שהמשיבים טענו בפני כבוד בית המשפט, כי כניסה לרצועת עזה אינה מותרת אלא למשפחות חצויות ובמקרים הומניטאריים ביותר, התברר כי כניסה לרצועת עזה ויציאה ממנה מותרות במקרים של הלוויה ואבל, וכן במקרים של חזרה לעזה של תושבים ששהו בחו"ל, מעבר מהגדה המערבית לרצועת עזה ומרצועת עזה לגדה המערבית דרך ישראל. התברר גם כן כי מותרת כניסה לישראל של תושבים עזתים לצורך השתתפות בהלוויה.

25. לאור כל התשתית העובדתית שהונחה בפניו, ביום 14.12.2020 הורה כבוד בית המשפט על מתן צו על תנאי, המופנה אל המשיבים ומורה להם ליתן טעם מדוע לא יאשרו את בקשתו של העותר לקבל היתר כניסה לרצועת עזה.

העתק מהצו על תנאי בבג"ץ 8510/20 מצורף ומסומן ע/8.

המסגרת הנורמטיבית: בהיעדר מניעה פרטנית, יותרו בקשותיהם של תושבי ישראל ואזרחיה לצאת לרצועת עזה על מנת להתאבל על קרוב משפחה מדרגה ראשונה שנפטר, לרבות סבא או

סבתא

26. בהתאם לסעיפים 2(א), 22(א), 23(ה) ו-24(א) לחוק יישום תכנית ההתנתקות, תשס"ה-2005, ולצו יישום תכנית ההתנתקות (חבל עזה), תשס"ה-2005, אסור לתושבי ישראל ואזרחיה לצאת לרצועת עזה אלא אם קיבלו היתר מהמשיב או ממי שהוסמך על ידו. היתרים אלו מונפקים על ידי מת"ק עזה, אשר אכן הוסמך לכך על ידי המשיב, "ובכפוף לאישור הגורמים הרלוונטיים במשרד הפנים והבדיקות הביטחוניות הנדרשות" (מסמך 303-01-355-EVEN של תיאום פעולות הממשלה בשטחים "סטטוס הרשאות בלתי מסווג לכניסת פלסטינים לישראל, למעברם בין אזור יהודה ושומרון לבין רצועת עזה וליציאתם לחו"ל", סי' 7(א) לפי ב' וסי' 1(ג) לפי "כללי" (מעודכן ליום 06.09.2020) (להלן: **סטטוס הרשאות**).

<http://www.cogat.mod.gov.il/he/services/Pages/procedure.aspx?Headquarter=1>.

העתק מהחלקים הרלוונטיים של "סטטוס הרשאות בלתי מסווג לכניסת פלסטינים לישראל, למעברם בין אזור יהודה ושומרון לבין רצועת עזה וליציאתם לחו"ל" (גרסתו המעודכנת ליום 06.09.2020 כפי שהופיעה באתר מתפ"ש) מצורף ומסומן ע/9.

27. כפי שנקבע בסטטוס ההרשאות הנ"ל, המתפרסם על ידי מתאם פעולות הממשלה בשטחים (להלן: **מתפ"ש**) ומתעדכן מעת לעת, "בהתאם להנחיית" המשיב "בדבר צמצום יציאת ישראלים לרצועת עזה באופן זמני, בעת הנוכחית, יציאת ישראלים [לרבות תושבים] לרצועה לא תותר אלא במקרים הומניטאריים שייבחנו פרטנית ובנסיבות חריגות, ייחודיות ודחופות בלבד" (סטטוס ההרשאות, הנ"ל, בסי' 7(ב) לפי ב'). בהתאם לכך, נקבע כי אחד המקרים ההומניטאריים החריגים בהם יונפק היתר לתושב או אזרח ישראל לצאת לרצועת עזה הוא "לצורך השתתפות בלוויה . . . של קרוב משפחה מדרגה ראשונה, כולל סבים וסבתות" (שם, בסי' 7(ג)(1)(ב) לפי ב').

28. יצוין כי סטטוס ההרשאות עודכן אחרי התפרצות מגיפת הקורונה, אולם למרות זאת לא נקבע כי בשל המגיפת הקורונה, יחול שינוי בקריטריונים המצומצמים ביותר של יציאת ישראלים לרצועת עזה. ומכאן שהם עדיין בתוקף.

29. העותרת תטען, כי היא עומדת בקריטריונים המאוד מצומצמים שנקבעו ליציאת ישראלים לרצועת עזה בהתאם לסטטוס ההרשאות.

30. למעלה מן הצורך נטען, כי בהתאם למשתמע מהחלטה שנמסרה בע"פ, המשיב מסרב לבקשת העותרת בשל התפרצות מגיפת הקורונה. אנו נטען כי עם התפרצות מגיפת הקורונה החליט שר הביטחון להטיל סגר כללי על רצועת עזה. אולם, מאז הטלת הסגר ועד היום, נוכחנו לדעת כי הסגר אינו הרמטי, וכי כניסות אל ויציאות מרצועת עזה מותרות גם במקרים הומניטאריים (הכוללים הלוויות), וגם במקרים של משפחות חצויות (הן משפחות שמרכז חייהן ברצועת עזה והן משפחות שמרכז חייהן בישראל, המקבלות אישור יציאה לרצועת עזה למשך חודשים רצופים).

31. מאחר שהעותרת עומדת בקריטריונים המצומצמים, מניעת יציאתה לרצועת עזה בעת שבקשתה עומדת בקריטריונים שנקבעו על ידי המשיב מהווה אפליה לרעה, ופגיעה ניכרת בשורה של זכויות יסוד. להלן נפרט.

פגיעה בזכות לחיי משפחה

32. בסירובו לבקשתה של העותרת, פגע המשיב פגיעה חמורה בזכותה של העותרת לחיי משפחה. ככל שהמשיב יעמוד על סירובו להתיר לעותרת לצאת לרצועת עזה, הוא ימנע ממנה גם להשתתף בטקסי האבלות עם בני משפחתה, כולל אמה האלמנה הטרייה, המתגוררים שם, ולהתאבל לצדם על מותו של אביה.

33. הזכות לחיי משפחה נגזרת, בין היתר, מהזכות לכבוד האדם, ונמנית על הזכויות הטבעיות הבסיסיות והחשובות ביותר. כפי שנקבע על ידי השופטת פרוקצ'יה בפרשת **דוברין**:

חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו מעגן זכויות אדם לכבוד ולחירות. . . . בתחומיה של הזכות לכבוד האדם, ניצבת זכותו של האדם למשפחה. . . . הזכות למשפחה הינה אחד היסודות המרכזיים של הקיום האנושי. היא נגזרת מההגנה על כבוד האדם, מן הזכות לפרטיות, ומן ההגשמה של עקרון האוטונומיה של רצון הפרט, המצויה בגרעינו המהותי של מושג כבוד האדם. . . . בתחומיה של זכות האדם לכבוד, מהווה הזכות למשפחה. . . . זכות חוקתית המוגנת על פי חוק היסוד.

(בג"ץ 2245/06 **דוברין נ' שרות בתי הסוהר**, פס' 12 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה (פורסם בנבו, 13.6.2006) (אזכורים הושמטו)).

34. יחסים מיוחדים אלו בין בני אותו מעגל משפחתי זכו להכרה ולהגנת המשפט. כפי שאמר הנשיא דאז ברק בפרשת **עדאלה**:

'חובתנו הראשונית והבסיסית לקיים, לטפח ולשמור על התא החברתי היסודי והקדום ביותר בתולדות האדם, שהיה, הווה ויהיה היסוד המשמר ומבטיח את קיומה של החברה האנושית – הלוא היא המשפחה הטבעית'. . . . הקשר

המשפחתי, והגנה עליו ועל מרכיביו הגרעיניים (בני הזוג וילדיהם), מונח ביסוד המשפט הישראלי. למשפחה תפקיד חיוני ומרכזי בחייו של היחיד ובחיה של החברה. הקשרים המשפחתיים, עליהם מגן המשפט ואותם הוא מבקש לפתח, הם מהחזקים ומהמשמעותיים ביותר בחייו של אדם.

(בג"ץ 7052/03 עדאלה - המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' שר הפנים, פ"ד סא(2) 202, פס' 25 לחוות דעתו של הנשיא ברק (2006) (הדגשה הוספה) (אזכור הושמט) (להלן: עניין עדאלה)).

35. אין מחלוקת כי השתתפות בהלוויית האב ובתקופת האבל לאחר פטירתו, ותמיכה במשפחה וניחומם בנסיבות אלה, מהוות מקרים מובהקים של מימוש זכות חיונית זו. הדבר מקבל משנה תוקף מאחר שמדובר במשפחה המגיעה מחברה מלוכדת מבחינה חברתית והשתתפות בהלוויה ובאבל הינו מנהג דתי וחברתי חשוב. במקרה של העותרת, בשל לוח הזמנים, נבצר היה ממנה מלהשתתף בהלוויה. אבל אם היא, הבת, לא תשב באבל על אביה ולא תקבל תנחומים על פטירתו, מי כן ישב?

36. בהתאם לאמור, ולנוכח חשיבותו העליונה של "הקשר המשפחתי . . . בחייו של היחיד ובחיה של החברה", מוקנית לכל אדם, הן על פי המשפט הישראלי והן על פי המשפט הבינלאומי, זכות לחיי משפחה (עניין עדאלה, הנ"ל, בפס' 25 לחוות דעתו של הנשיא ברק). כנגד זכות בסיסית וחיונית זו, מוטלת על המשיב החובה לכבד את המעגל המשפחתי של העותרת. והרי, נקבע על ידי בית משפט נכבד זה, כי "ישראל מחויבת להגנה על התא המשפחתי מכוחן של אמנות בין-לאומיות" (בג"ץ 3648/97 סטמקה נ' שר הפנים, פ"ד נג(2) 728, 787 (1999)).

37. בין היתר, תקנה 46 לאמנה בדבר הדינים והמנהגים של מלחמה ביבשה לרבות תקנות בקשר לדיני ומנהגי המלחמה ביבשה (האג 1907) (להלן: אמנת האג (1907)), המהווה דין בינלאומי מנהגי, קובעת:

יש לכבד את כבוד המשפחה וזכויותיה, חיי אדם, רכוש פרטי, וכן את אמונות-הדת ומנהגי הפולחן.

38. מחקרו המקיף של הוועד הבינלאומי של הצלב האדום שפורסם בשנת 2005, במטרה לזהות את כללי המשפט ההומניטארי הבינלאומי המנהגי, מכיר את חובת המדינה להגן על חיי משפחה כאחד מכללים אלה:

Family life must be respected as far as possible.

(Jean-Marie Henckaerts & Louise Doswald-Beck, [1 Rules] Customary International Humanitarian Law 379-83, Rule 105 (Int'l Comm. Red Cross ed., 2005, Cambridge University Press 2009)).

39. חובת המדינה להגן על התא המשפחתי והזכות לחיי משפחה מוכרות גם במקורות בינלאומיים נוספים, ובין היתר: סעיף 27 לאמנת ג'נבה בדבר הגנת אזרחים בימי מלחמה (1949) (להלן: אמנת ג'נבה הרביעית); סעיף 10 לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות (1966), כ"א 1037; סעיפים 17 ו-23 לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות

ומדיניות (1966), כ"א 1040 ; סעיף 12 וסעיף 16(3) להכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם (1948) ; וסעיפים 8 ו-12 לאמנה להגנת זכויות אדם וחירויות יסוד (1950).

פגיעה בחופש התנועה

40. במניעת יציאתה של העותרת לרצועת עזה, פוגעים המשיבים בזכותה לחופש תנועה. הזכות לחופש התנועה מהווה את הביטוי המרכזי לאוטונומיה של האדם, לבחירתו החופשית ולמימוש יכולותיו. חשיבותה הרבה של הזכות לחופש תנועה נעוצה בכך שחופש התנועה הוא הכוח המניע את מארג זכויותיו של האדם, והגבלתו גוררת אחריה בהכרח פגיעה בזכויות אדם נוספות הנוגעות לכל תחומי החיים. וכאן, הפגיעה החמורה בזכותה של העותרת לחיי משפחה, היא התוצאה הישירה והבלתי נמנעת מהגבלת חופש התנועה שלה.

41. במשפט המנהלי-חוקתי הישראלי, הזכות לחופש תנועה מעוגנת בחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו. היא מוכרת כזכות יסוד בסיסית, אשר "עומדת בשורה הראשונה של זכויות האדם" ומצויה "ברמה הגבוהה ביותר במידרג הזכויות בישראל" (בג"ץ 1890/03 עיריית בית לחם נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(4) 736, 754 (2005) (אשר מצטט את דברי הנשיא דאז ברק בבג"ץ 5016/96 חורב נ' שר התחבורה, פ"ד נא(4) 1, 51, 53 (1997)).

42. במשפט זכויות האדם הבינלאומי מעוגנת הזכות לחופש תנועה, בין היתר, בסעיף 12 לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות (1966), כ"א 1040 ; בסעיף 13 להכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם (1948) ; ובסעיף 2 לפרוטוקול הרביעי לאמנה להגנת זכויות אדם וחירויות יסוד (1963).

סיכומם של דברים

43. העותרת מבקשת לצאת לרצועת עזה על מנת להתאבל על מותו של אביה, להיות לצד אמה השכולה ולתמוך באחים ובאחיות שלה ששותפים לאבלה, המתגוררים כולם שם.

44. בסירובו לבקשת העותרת, פוגע המשיבים פגיעה חמורה בזכויות יסודיות של העותרת, ובעיקר בזכותה לחיי משפחה.

לאור כל האמור, מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא צו על תנאי כמבוקש בראש העתירה, ולאחר קבלת תשובת המשיבים להפוך אותו לצו מוחלט.

עתירה זו נתמכת בתצהיר שנחתם בהיוועדות חזותית ונשלח למוקד באמצעות אפליקציית ווטסאפ. בית המשפט הנכבד מתבקש לקבל תצהיר זה, ואת יפוי הכוח שאף הוא נחתם בהיוועדות חזותית ונשלח באמצעות ווטסאפ, בהתחשב בקשיים האובייקטיביים בנוגע למפגש בין העותרת לבין באי כוחה.

17 בדצמבר 2020

מאיסא אבו סאלח-אבו עכר, עו"ד

